

[Lasse Budtz]

det af hr. Bjørn Elmquist fremsatte forslag om motiveret dagsorden.

Jeg vil blot – også af hensyn til referatet – fastslå, at det, der skete den 1. juli i år ved fremsendelsen af anklageskriftet fra dansk side til Menneskerettighedskommissionen – sammen med andre anklageskrifter fra Frankrig, Holland, Norge og Sverige – netop var en konklusion på en meget lang udvikling, som havde været mindst $\frac{3}{4}$ år, hvis jeg husker rigtigt, hvor vi undersøgte, hvilke lande der kunne gå med os – det kan ikke nytte noget, at hr. Bjørn Elmquist ryster på hovedet; det er ikke desto mindre rigtigt – en lang udvikling, hvor vi havde undersøgt, hvilke andre lande der kunne gå med os i denne situation, idet vi var fuldstændig overbeviste om, at det var det bedste, at Danmark ikke stod alene, men at vi var medlem af en gruppe af lande, som rejste disse anklager.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, det var en lang udvikling, der lå bag den 1. juli 1982 – en *for* lang udvikling. Jeg glemmer ikke – dette er ikke noget, jeg røber fra udvalgs møder, skønt man har følt sig fristet tit og ofte i den tid, der er gået siden – at på det tidspunkt var det, der forhaledede udviklingen, hr. Lasse Budtz' alliance med de engelske konservative i dette spørgsmål. Det er det, der ikke må gentage sig på nogen måde.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil netop fortsætte, hvor hr. Bernhard Baunsgaard slap. Jeg kan bekræfte, at det var, hvad der forhindrede en vedtagelse på et relativt tidligt tidspunkt i Europarådets parlamentariske forsamling, at hr. Lasse Budtz forsøgte at lave forlig med de konservative fra Storbritannien i stedet for at snakke med f.eks. den liberale gruppe eller andre fraktioner i Europarådets parlamentariske forsamling, som kunne have været med til at redde et flertal i land.

Jeg vil egentlig gerne gå videre og prøve at spekulere over, hvad der sker, hvis den dagsorden, der er foreslået af socialdemokratiet, bliver vedtaget. Hvis man vil stemme imod en fortsættelse af linjen fra før, vil det være at slå socialdemokratiet selv over munden. Så må man have været utilfreds med det,

som er foregået under den forhenværende udenrigsminister, hr. Kjeld Olesen. Jeg husker, at vi drøftede vores taktik i Europarådet for at finde ud af, hvordan vi nu kunne få gang i sagen over for Tyrkiet, og jeg blev overtalt – og jeg synes, at det var helt korrekt – da vi fik at vide, at Danmark ikke skulle optræde isoleret i denne sammenhæng. Det er også, hvad hr. Lasse Budtz netop har sagt fra talerstolen. Det var derfor, det tog så lang tid. Jeg mener ikke, det tog $\frac{3}{4}$ år, men jeg mener, det tog et halvt år, hvor Danmark var i et snævert forhandlingsforløb, forstod jeg, med andre lande, om man kunne starte en fælles proces med så mange lande med som anklagere ved Den europæiske Menneskerettighedskommission i Strasbourg. Det var ikke nok, at folketinget ville stå bag en dansk sag, vi måtte være flere lande om det. Det nyttede ikke noget at isolere sig.

Ja men hvad er det så, der ligger i det dagsordensforslag, som hr. Lasse Budtz har fremsat? At den danske regering skal tage sagen op i ministerkomiteen. Ja men skal man bare gøre det bevidstløst, isoleret, alene, eller skal man ind i det samme, lange forhandlingsforløb, som vi accepterede dengang, i $\frac{3}{4}$ år? Det står der intet om i dette dagsordensforslag. Jeg synes, det ville være ganske ødelæggende og i hvert fald et helt klart brud med den kontinuitet, som vi dengang mente var korrekt.

Jeg kan se, at hr. Kjeld Olesen sidder i salen, og jeg ville egentlig godt, om hr. Kjeld Olesen kunne erklære sig enig eller uenig i min vurdering af, at hvis vi skal have en aktion i gang i ministerkomiteen – og det udelukker vores dagsordensforslag bestemt ikke, det udelukker det på ingen måde – så er det bedst, om det er en koordineret aktion, hvor Danmark ikke står alene. Hvis vi som ene land rejser sagen dernede, så har vi langt større risiko for, at sagen ender i papirdynge, ender i papirkurven. Hvis vi derimod kan forberede det og ikke er bundet til et bestemt tidspunkt, hvis vi har en opbakning fra den parlamentariske forsamling i Europarådet ved januarsessionen næste år, er der så ikke bedre chancer?

(Kort bemærkning).

Lasse Budtz (S):